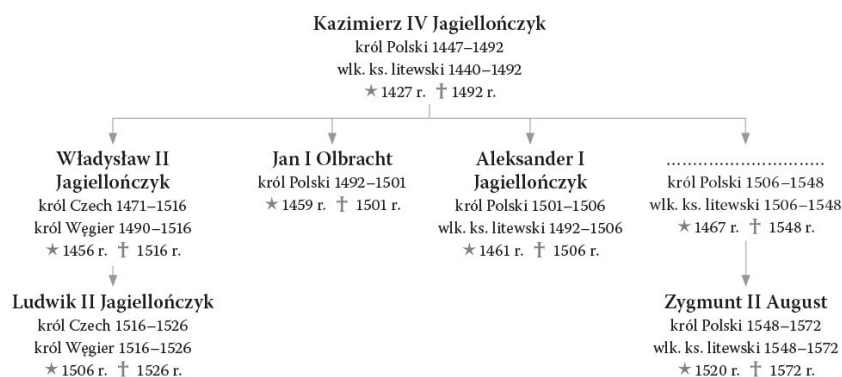

1 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych. (... / 1 p.)

- A. Wielkie Księstwo Moskiewskie było w XVI w. zagrożeniem dla Litwy. P/F
- B. Konstytucja Nihil novi ugruntowała pozycję średniej szlachty. P/F
- C. Ugoda sandomierska obejmowała wszystkie wyznania protestanckie. P/F

2 Uzupełnij lukę w tablicy genealogicznej Jagiellonów. (... / 1 p.)

3 Podkreśl trzy wydarzenia, do których doszło w czasie panowania Zygmunta Starego. (... / 3 p.)

- A. bitwa pod Orszą
- B. zjazd wiedeński
- C. bitwa pod Koźminem
- D. hołd pruski
- E. sojusz z Polską ostatniego mistrza inflanckiego Gottharda Kettlera
- F. wojna litewsko-rosyjska o Inflanty

4 Przyporządkuj prawa do zawierających je przywilejów szlacheckich. Wpisz obok nazwy przywileju właściwą literę A, B, C lub D. (... / 3 p.)

- ___ Przywilej czerwiński (1422)
- ___ Przywilej cerekwicko-nieszawski (1454)
- ___ Przywilej piotrkowski (1496)

- A. Zagwarantowanie nietykalności osobistej szlachty
- B. Zakaz zwoływania pospolitego ruszenia, wprowadzania nowych praw i podatków bez zgody szlachty
- C. Ograniczenie opuszczania wsi przez chłopów, zakaz kupowania ziemi przez mieszczan
- D. Zapewnienie szlachcie nietykalności majątkowej

5 Uzupełnij tekst. (... / 7 p.)

W XVI w. dążono do zacieśnienia związku Polski i Litwy, czyli zamiany unii personalnej w unię _____. Sejm zebrany w _____ r. uchwalił akt unii. W jej wyniku wspólne stały się _____, _____, _____, polityka _____ i _____.

6 Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji. Wymień element architektoniczny świadczący o renesansowym charakterze budowli.

---

7 Przyjrzyj się mapie. Następnie wykonaj polecenia.

a) Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

Mapa przedstawia Królestwo Polskie

- A. przed 1525 r.
- B. w latach 1525–1561.
- C. w latach 1561–1569.
- D. po 1569 r.

b) Podaj jeden argument uzasadniający Twój wybór.

---

8 Podkreśl hasła, które odnoszą się do skutków unii lubelskiej.

- A. ukierunkowanie polityki polskiej na zachód
- B. polonizacja szlachty litewskiej
- C. powstanie wielkich majątków na Ukrainie
- D. wzrost zagrożenia ze strony Habsburgów

12 Przeporządkuj podanym opisom właściwe postaci historyczne.

(... / 4 p.)

- A. Polityk i dowódca, u boku Stefana Batorego oraz Zygmunta III zrobił wielką karierę polityczną; założył miasto w stylu renesansowym.
  - B. Pierwszy elekcyjny władca; po kilku miesiącach rządów uciekł do Francji.
  - C. Biskup warmiński, jedna z głównych postaci kontreformacji w Polsce; sprowadził zakon jezuitów na ziemie Rzeczypospolitej.
  - D. Pisarz zajmujący się problematyką społeczną i polityczną, autor dzieła *O naprawie Rzeczypospolitej*.
-

13 Dopisz właściwe pojęcia do podanych definicji. Odpowiedzi wybierz spośród wymienionych poniżej.

(... / 3 p.)

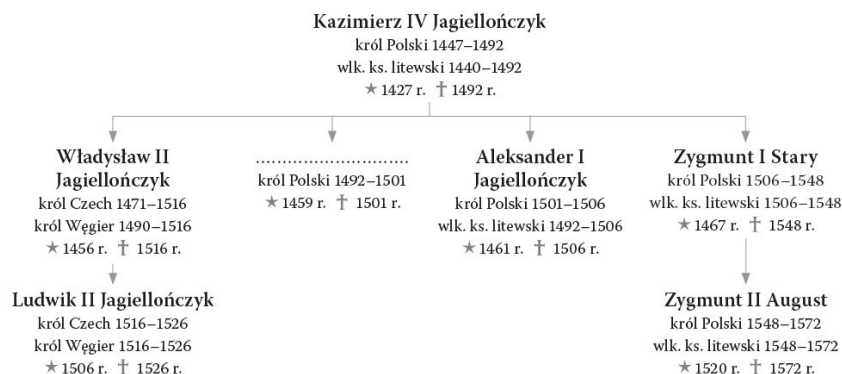
pacta conventa, Artykuły henrykowskie, wojsko kwarciane, piechota wybraniecka, arianie, unicy

- A. Dokument, w którym od czasów pierwszej wolnej elekcji zapisane były podstawowe zasady ustroju Rzeczypospolitej.
  - B. Wojsko utworzone do obrony południowo-wschodnich granic Rzeczypospolitej, na jego utrzymanie przeznaczano część dochodów z dóbr królewskich.
  - C. Wspólnota wyznaniowa, która powstała w wyniku uznania zwierzchnictwa papieża przez część prawosławnych w Rzeczypospolitej.
-
-
-

1 Oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz literę „P” przy zdaniach prawdziwych, a „F” – przy fałszywych. (... / 1 p.)

- A. Na zjeździe wiedeńskim podpisano porozumienie pomiędzy Habsburgami a Jagiellonami. P/F
- B. Największym miastem Rzeczypospolitej w XVI w. był Kraków. P/F
- C. Akademia Rakowska była szkołą utworzoną przez arian. P/F

2 Uzupełnij lukę w tablicy genealogicznej Jagiellonów. (... / 1 p.)

3 Podkreśl trzy wydarzenia, do których doszło w czasie panowania Zygmunta Augusta. (... / 3 p.)

- A. wybuch I wojny północnej
- B. wojna z Wielkim Księstwem Moskiewskim Iwana III Srogięgo
- C. bitwa pod Obertynem
- D. powołanie Komisji Morskiej
- E. wojna pruska
- F. przedłużenie pokoju wieczystego z Turcją

4 Przyporządkuj prawa do zawierających je przywilejów szlacheckich. Wpisz obok nazwy przywileju właściwą literę A, B, C lub D. (... / 3 p.)

- _____ Przywilej warcki (1423)
- _____ Przywilej jedlneńsko-krakowski (1430–1433)
- _____ Konstytucja *Nihil novi* (1505)

- A. możliwość wykupu majątków sołtysów przez szlachtę
- B. zapewnienie nietykalności osobistej szlachty
- C. nietykalność majątkowa szlachty
- D. zakaz wprowadzania jakichkolwiek zmian bez wspólnej zgody króla, senatu i izby poselskiej

5 Uzupełnij tekst. (... / 7 p.)

W XVI w. dążono do zacieśnienia związku Polski i Litwy. Zwolennikiem unii był król _____, który nie miał syna – następcy tronu. Sejm zebrany w _____ w 1569 r. uchwalił akt unii. W jej wyniku odrębne pozostały jednak _____, _____, _____, _____ i _____ oficjalne.

6 Przyjrzyj się zamieszczonej ilustracji. Wymień element architektoniczny świadczący o renesansowym charakterze budowli.

---

7 Przyjrzyj się mapie. Następnie wykonaj polecenia.

a) Zaznacz poprawne dokończenie zdania.

- Mapa przedstawia Wielkie Księstwo Litewskie
- A. przed 1525 r.
  - B. w latach 1525–1561.
  - C. w latach 1561–1569.
  - D. po 1569 r.

b) Podaj jeden argument uzasadniający Twój wybór.

---

8 Podkreśl hasła, które odnoszą się do przyczyn unii lubelskiej.

- A. ukierunkowanie polityki polskiej na wschód
- B. zagrożenie Litwy ze strony Wielkiego Księstwa Moskiewskiego
- C. powstanie wielkich majątków na Ukrainie
- D. polityczne ambicje polskiej szlachty

12 Przyporządkuj podanym opisom właściwe postaci historyczne.

(... / 4 p.)

- A. Uważany za twórcę renesansowej polszczyzny, autor dzieła *Krótką rozprawą między... Panem, Wójtem a Plebanem*.
  - B. Jeden z głównych przeciwników unii lubelskiej, pochodził z wpływowego litewskiego rodu magnackiego.
  - C. Druga żona Zygmunta Starego, pochodziła ze znanego włoskiego rodu.
  - D. Drugi król elekcyjny, pochodzący z Siedmiogrodu; prowadził zwycięskie wojny z Moskwą.
-

13 Dopisz właściwe pojęcia do podanych definicji. Odpowiedzi wybierz spośród wymienionych poniżej.

(... / 3 p.)

pacta conventa, Artykuły henrykowskie, wojsko kwarciane, piechota wybraniecka, sejm egzekucyjny, sejm konwokacyjny

- A. Formacja wojskowa utworzona w czasach panowania Stefana Batorego.
  - B. Sejm, podczas którego wyznaczano czas i miejsce elekcji przyszłego władcy.
  - C. Osobiste zobowiązania kandydata do polskiego tronu.
-
-
-